

पृच्छत्येनं जिज्ञासवो धर्मजातमिति वा पृच्छत्येनं क्षुधितादय इति वा पृश्निर्वेदोऽन्नादिवागर्भो गर्भस्थानि अतः पृश्निगर्भो हमित्यर्थः ॥ ४५ ॥ ऋषय इति द्वौ एतन्नाम जपफलमाहुः ॥ ४६ ॥ ४७ ॥ केशैः केश
वत्सूक्ष्मैः सूर्यादिरश्मिभिस्तद्गुणेण वा वातिगच्छतीति केशव इत्याह सूर्यस्येति यदादित्यगतं तेजो जगद्भासयते खिलं यच्चंद्रमसि यच्चाग्नौ तत्तेजो विद्धि मामकमिति भगवद्वचनार्थः केशवपदव्युत्पत्त्युक्त्या सिद्धः ॥
॥ ४८ ॥ केशवशब्दजपफलमंधस्य चक्षुः प्राप्तिरित्याह स्वपत्न्यामित्यादिना ॥ ४९ ॥ ५० ॥ ५१ ॥ ५२ ॥ ५३ ॥ ५४ ॥ ५५ ॥ मोतमः मोशब्देन चक्षुरुच्यते चक्षुष्मत्तम इत्यर्थः ॥ ५६ ॥ तापना

पृश्निरित्युच्यते चान्नं वेद आपो मृतं तथा ॥ ममैतानि सदा गर्भः पृश्निगर्भस्ततो ह्यहं ॥ ४५ ॥ ऋषयः प्रादुरेवं मां त्रितं कूपनिपातितं ॥ पृश्निगर्भं त्रितं पाहीत्येकतद्वि
तपातितं ॥ ४६ ॥ ततः स ब्रह्मणः पुत्र आद्यो ह्येषिवरस्त्रितः ॥ उत्तारोदपानाद्वै पृश्निगर्भानुकीर्तनात् ॥ ४७ ॥ सूर्यस्य तपतो लोकानग्नेः सोमस्य चाप्युत ॥ अंश
वो यत्प्रकाशं ते ममैते केशसंज्ञिताः ॥ ४८ ॥ सर्वज्ञाः केशवं तस्मान्मामाहुर्द्विजसत्तमाः ॥ स्वपत्न्यामाहितो गर्भ उतथ्येन महात्मना ॥ ४९ ॥ उतथ्येन तर्हिते चैव कदा
चिद्देवमायया ॥ बृहस्पतिरथा विंदत्पत्नीं तस्य महात्मनः ॥ ५० ॥ ततो वै तमृषि श्रेष्ठं मैथुनोपगतं तथा ॥ उवाच गर्भः कौंतेय पंचभूत समन्वितः ॥ ५१ ॥ पूर्वागतो हं
वरद नार्हस्यं वां प्रवाधितुं ॥ एतद्बृहस्पतिः श्रुत्वा चुक्रोध च शशाप च ॥ ५२ ॥ मैथुना यागतो यस्मात्त्वया हं विनिवारितः ॥ तस्मादंधो यास्यसि त्वं मच्छा पान्नात्र
संशयः ॥ ५३ ॥ सशापादपि मुख्यस्य दीर्घतम उपेयिवान् ॥ सहिदीर्घतमाना मनामात्यासीदृषिपुरा ॥ ५४ ॥ वेदानवाप्यचतुरः सांगोपांगान्सनातनान् ॥ प्र
योजयामास तदानाम गुह्यमिदं मम ॥ ५५ ॥ आनुपूर्व्येण विधिना केशवेति पुनः पुनः ॥ स चक्षुष्मान्समभवद्भोतमश्वाभवत्पुनः ॥ ५६ ॥ एवं हि वरदं नाम केशवे
ति ममार्जुन ॥ देवानामथ सर्वेषां मृषीणां च महात्मनां ॥ ५७ ॥ अग्निः सोमेन संयुक्त एक यो नित्वमागतः ॥ अग्नीषोममयं तस्माज्जगत्कृत्स्नं चराचरं ॥ ५८ ॥ अ
पि हि पुराणे भवति एक यो न्यात्मका वग्नीषोमौ देवाश्चाग्निमुखा इति ॥ एक यो नित्वा च परस्परमर्हतो लोकान्धारयंत इति ॥ ५९ ॥ इति श्रीमहाभारतेशांति ०
मोक्ष ० प ० नारायणीये एकचत्वारिंशदधिकत्रिंशततमोऽध्यायः ॥ ३४१ ॥ ॥ ५३ ॥ ॥ ५३ ॥

दाप्यायनाच्चलोकं हर्षयत इति तृषी अग्नीषोमौ जाठरान् रूपौ तीक्ष्णौ केशा इव केशा यस्येति तृषी केश इत्येतमर्थं व्युत्पादयितुमग्नीषोमयोर्भोक्तृभोग्ययोरेक यो नित्वमाह देवानामित्यादिना ॥ ५७ ॥ ५८ ॥ एक यो
नित्वं विना भोक्तृभोग्यभावासंभवः अन्यथा वाय्वग्नियोन्योः स्पर्शचक्षुषोरपि भोग्यभोक्तृभावः स्यादित्याशयेनाह परस्परमर्हत इति भोक्तृभोग्यत्वमिति शेषः ॥ ५९ ॥ इति शांति ० मो ० नै ० भा ० एकचत्वा
रिंशदधिकत्रिंशततमोऽध्यायः ॥ ३४१ ॥ ॥ ५३ ॥ ॥ ५३ ॥ ॥ ५३ ॥